VUOSAAREN LIIKUNTAPUISTON JA VIEREISTEN PUISTOALUEIDEN YLEISSUUNNITELMA

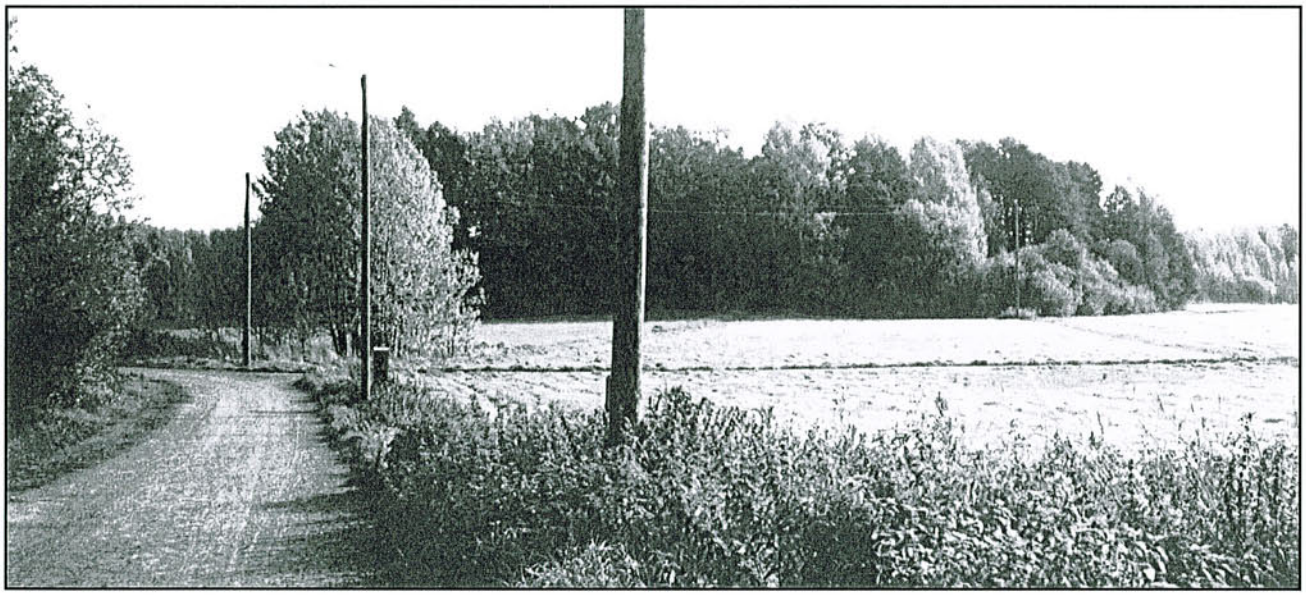

HELSINGIN KAUPUNKI
LIIKUNTAVIRASTON JULKAISUJA
2001, B 31

LIIKUNTAVIRASTO
RAKENNUSVIRASTO
LT-KONSULTIT OY

ESIPUHE

Vuosaari on Helsingin itäisin ja edelleen kasvava kaupunginosa, vuonna 2010 siellä arvioidaan olevan noin 37 000 asukasta.

Uutelasta Mustavuoreen ja siitä edelleen Sipoon puolelle ulottuu suuri yhtenäinen ulkoilualue. Aluetta rajaa etelässä meri, idässä uusi golfkenttä ja tuleva satama, pohjoisessa ulkoilukäyttöön muotoiltava vanha täyttömäkialue. Alueen keskelle sijoittuu uusi merkittävä liikuntapuisto sitä ympäröivine muine puistoineen.

Tämä suunnitelma on tehty aluetta suunnittelevien ja toteuttavien hallintokuntien yhteistyönä tavoitteena saada aikaan monipuolinen liikuntapuisto ja alueen asukkaille miellyttävä ja virikkeellinen lähipuisto.

Tavoitteena on ollut alueen avoimien näkymien säilyttäminen, luontevien yhteyksien rakentaminen ja toimintojen sijoittaminen siten, että otetaan huomioon olemassa oleva maisema ja luonnon ominaispiirteet kunnioittaen myös vanhaa kartanoympäristöä.

Liikuntatoiminta tulee olemaan keskeisessä asemassa alueella, sillä asemakaava sallii kahden ison liikuntahallin rakentamisen sekä melko laajat kenttäalueet erilaisille pallopeleille ympärivuotiseen käyttöön.

Laaja, keskeinen puistoalue avoimine nurmialueineen tarjoaa hyvät mahdollisuudet monipuoliseen ulkoiluun, peleihin ja oleskeluun. Istuskelupaikat, auringonottonurmet, valaistut raitit sekä kauniit istutukset muodostavat korkeatasoisen ja rauhallisen ympäristön henkiselle ja fyysiselle virkistymiselle.

Antti Salaterä
suunnittelupäällikkö

Kannen kuva: Näkymä suunnittelualueen keskiosasta

ALKUSANAT

Vuosaaren liikuntapuiston ja viereisten puistoalueiden yleissuunnitelma on tehty Helsingin kaupungin liikuntaviraston ja rakennusviraston viherosaston yhteisenä toimeksiantona. Yleissuunnitelman kohdealue sijaitsee Vuosaaressa Helsingin kaupungin 54. kaupunginosassa Porslahdentien itäpuolisten asuntoalueiden, viljelypuiston, entisen vedenpuhdistamon ja Vuosaaren kartanon alueelle suunnitellun hautausmaan rajaamalla alueella. Suunnitelmaan kuuluvat vuonna 1997 laaditun asemakaavamuutoksen puisto- ja virkistysalueet korttelien 54087 ja 54088 länsipuolella. Suunnittelun lähtökohdat ovat asemakaavamuutosehdotuksen mukaisia.

Yleissuunnitelma on tehty LT-Konsultit Oy:n toimesta. Työtä on ohjannut työryhmä, johon ovat kuuluneet:

Antti Salaterä, suunnittelupäällikkö	Liikuntavirasto
Rauno Pekonen, rakennusmestari	Liikuntavirasto
Harri Uusimäki, aluepäällikkö	Liikuntavirasto
Raija Holopainen, projektinjohtaja	Viherosasto

Työn ohjausryhmään ovat kuuluneet myös:

Kyösti Oasmaa	Kaupunginkanslia
Veijo Väyrynen	Kaupunginkanslia
Marianna Timperi	Ksv/Kaavoitusosasto
Keiko Yoshizaki-Tyrkkö	Ksv/Kaavoitusosasto
Suvi Tyynilä	Ksv/Kaavoitusosasto
Kari Alajääski, aluejohtaja	Liikuntavirasto
Heli Rissanen	HKR/Viherosasto
Pekka Laanti	HKR

Suunnitelmasta on pyydetty lausunto Vuosaari-seuralta.

LT-Konsultit Oy:ssä työhön ovat osallistuneet:

maisema-arkkitehti Arto Kaituri, projektipäällikkö, ympäristösuunnittelu
hortonomi AMK Pauliina Sotisaari, ympäristösuunnittelu
insinööri Yrjö Länkelin, kunnallistekniikka
insinööri Kari Pulkkinen, kunnallistekniikka
insinööri Antti Tiensuu, valaistussuunnittelu
piirtäjä Kyllikki Ritvanen, työn kokoaminen
maisema-arkkitehti Veli-Markku Uski, laaduntarkastus

SISÄLLYSLUETTELO

ALKUSANAT 2

TYÖN TAVOITTEET 4

KAAVOITUSTILANNE 6

LUONNONOLOT 11

POHJAVESIALUEET 11

VUOSAAREN KARTANON JA YMPÄRISTÖN HISTORIAA 12

HALLINTA-ALUEIDEN RAJAT 12

SUUNNITTELUALUEEN ETELÄOSA 12

SUUNNITTELUALUEEN POHJOISOSA 15

KUNNALLISTEKNIIKAN YLEISSUUNNITELMA 17

- Yleistä 17
- Nykytilanne 17
- Yleissuunnitelma 17

VALAISTUKSEN YLEISSUUNNITELMA 19

PIIRUSTUSLUETTELO 21

LÄHTEET 22

TYÖN TAVOITTEET

Suunnittelun tavoitteena on kehittää alueesta monipuolinen liikuntapuisto sekä ympäröiville asuinalueille miellyttävä lähipuisto ja virkistysalue. Liikunnallisten harrastustilojen sijoittelussa pyritään ottamaan huomioon maiseman ja luonnon ominaispiirteet. Lähipuiston ja virkistysalueen suunnittelun lähtökohtana ovat alueen nykyinen avoimuus, pienet luonnontilaiset metsäsaarekkeet sekä rauhallinen virkistyskäyttöön sopiva yleisilme.

Suunnittelu tehdään yleissuunnitelmatasoisena. Siinä keskeistä on toimintojen sijoittaminen, kulkuyhteyksien ja ulkoilureittien tarkentaminen, istutettavan kasvillisuuden ja olemassa olevan puuston yleissuunnittelu, kunnallistekninen ja valaistuksen yleissuunnittelu sekä vanhan kartanoympäristön peltoalueiden luominen omaleimaiseksi osaksi Vuosaaren maisemaa.

Liikuntatoiminta on alueella varsin keskeisessä asemassa, sillä kahden tulevan palloiluhallin lisäksi paikalle on suunniteltu kolmea täysimittaista jalkapallokenttää sekä talvisin tekojäärataa. Pienempiä juniorijalkapallokenttiä rakennetaan kaksi sekä niiden lisäksi alueen pohjoisosaan varataan vapaata nurmialuetta kahden vastaavan kentän tarpeisiin. Suunnittelualueen eteläosaan on sijoitettu koripallo- ja lentopallokenttä. Sen lisäksi puistoalueelle jäävät vapaat toimintanurmet mahdollistavat monien muiden liikuntamuotojen harrastamisen. Pallokenttien yhteyteen rakennetaan kuntoilualue välineineen sekä nuoremmalle väelle tarkoitettu liikunnallinen leikkipaikka.

Suunnittelualue sijaitsee keskeisten pääulkoilureittien varrella. Varsinkin pohjois-eteläsuuntainen reitti on tärkeä ulkoiluyhteys, mutta myös länsi- itäsuuntainen yhteys huomioidaan suunnittelussa. Lännessä puistoalue jatkuu Porslahdentien jälkeen Punakivenpuistona, ja kulkua helpottamaan on suunniteltu myös alikulkua. Pohjoispuolella jatkuu viheralue Porslahden puistona. Idässä aluetta sivuaa golfkenttä ja etelässä viheryhteys jatkuu hautausmaa-alueen sivuitse Vuotien eteläpuolelle Uutelan ulkoilupuiston suuntaan.

Maisemallisesti tavoitteena on säilyttää ympäristön avoimuus. Avointa maisematilaa rajaavia monikerroksisia ja -lajisia metsänreunoja kehitetään edelleen. Myös olemassa olevat metsiköt pyritään mahdollisuuksien mukaan säilyttämään. Asutuksen ja liikuntatoimintojen väliin jätetään olemassa olevasta puustosta riittävä suojavyöhyke ja tarpeen tullen istutetaan myös uutta kasvillisuutta. Tavoitteena ei kuitenkaan ole asuinalueiden edustoilla pelkkä metsitys, vaan lähinnä aikaisemman kulttuurimaiseman hengessä puutarhamainen yleisilme.

Suunnittelualue.

KAAVOITUSTILANNE

Alue sisältyy seutukaavaan, joka on hyväksytty vuonna 1984 ja vahvistettu vuonna 1987. Tässä suojelualueiden, virkistysalueiden ja maa- ja metsätalousalueiden seutukaavassa suunnittelualue on pääasiassa merkitty lähivirkistysalueeksi. Myös merkittävä pohjavesialue on huomioitu kaavassa. Taajama-alueiden, liikenneväylien ja –alueiden seutukaavassa vuodelta 1996 alue on merkitty osin taajamatoimintojen ja osin lähivirkistysalueeksi. Yleiskaavassa vuodelta 1992 alue on merkitty asuntoalueeksi sekä virkistys- ja liikuntapalvelujen alueeksi.

Kuva 1: Suojelualueiden, virkistysalueiden ja maa- metsätalousalueiden seutukaava vuodelta 1987.

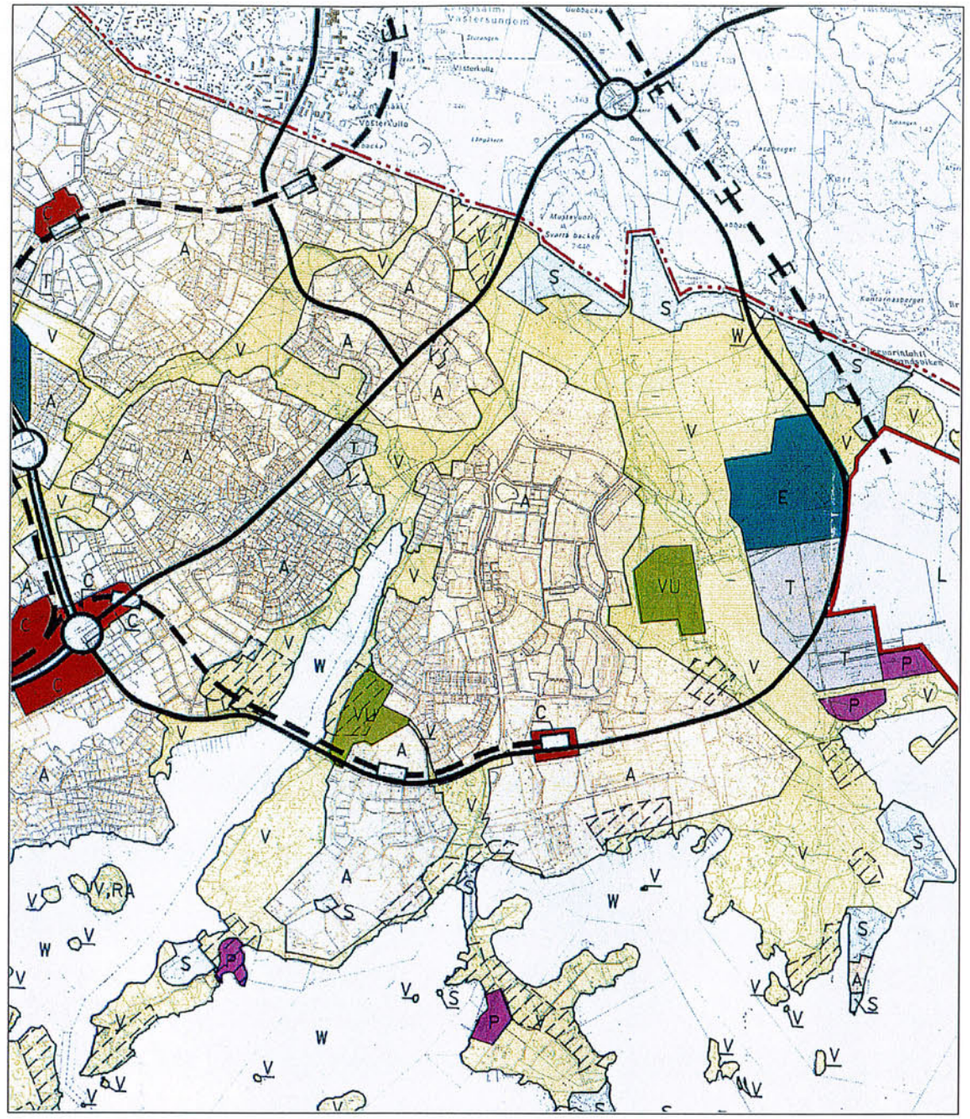

Kuva 2: Yleiskaava vuodelta 1992.

Vuosaaren ulkoilupuiston yleissuunnitelma valmistui vuonna 1995. Siinä tämän suunnittelun kohdealueelle oli sijoitettu lukuisia pallokenttiä, lasten seikkailumetsä, sekä viljelypalstoja. Viereiselle Porslahden täyttömäelle suunniteltu golfkenttä hyväksyttiin vuoden 1997 asemakaavassa, ja se on nyt valmistumassa. Vuosaaren kartanon ympäristöön vuoden 1995 yleissuunnitelmassa ehdotettiin kartanopuiston lisäksi hautausmaata. Se oli alustavasti ajateltu eteläiseltä osaltaan uurnahautausmaaksi ja pohjoisosaltaan metsähautausmaaksi. Hautausmaa-alueen asemakaavaluonnos hyväksyttiin vuonna 1997, ja sen mukainen VU-alueen laajennus on mukana nyt tehtävässä yleissuunnitelmassa. Alustavassa hankesuunnitelmassa vuodelta 2000 hautausmaan pohjoinen osa on uurnahauta-aluetta ja eteläinen osa arkkuhauta-aluetta.

Suunnittelualueen lounaispuolelle on olemassa olevan rakentamisen lisäksi suunniteltu uutta Omenamäen asuinaluetta, jonka asemakaava on hyväksytty kaupunkisuunnittelulautakunnassa vuonna 2001. Suunnittelualueen pohjoispuolelle tulevan asuinalueen asemakaavan muutos on vahvistettu 1998. Pohjoispuoliselle viheralueelle on jo vuoden 1995 yleissuunnitelmassa ehdotettu laajaa viljelypuistoa. Tämä toteutuukin vuonna 2000 valmistuneen suunnitelman mukaisesti. Pohjoispuolisen viheralueen ohi jatkuu myös tärkeä viheryhteys kohti Vuosaaren huipun ulkoilualuetta ja Mustavuoren luonnonsuojelualuetta.

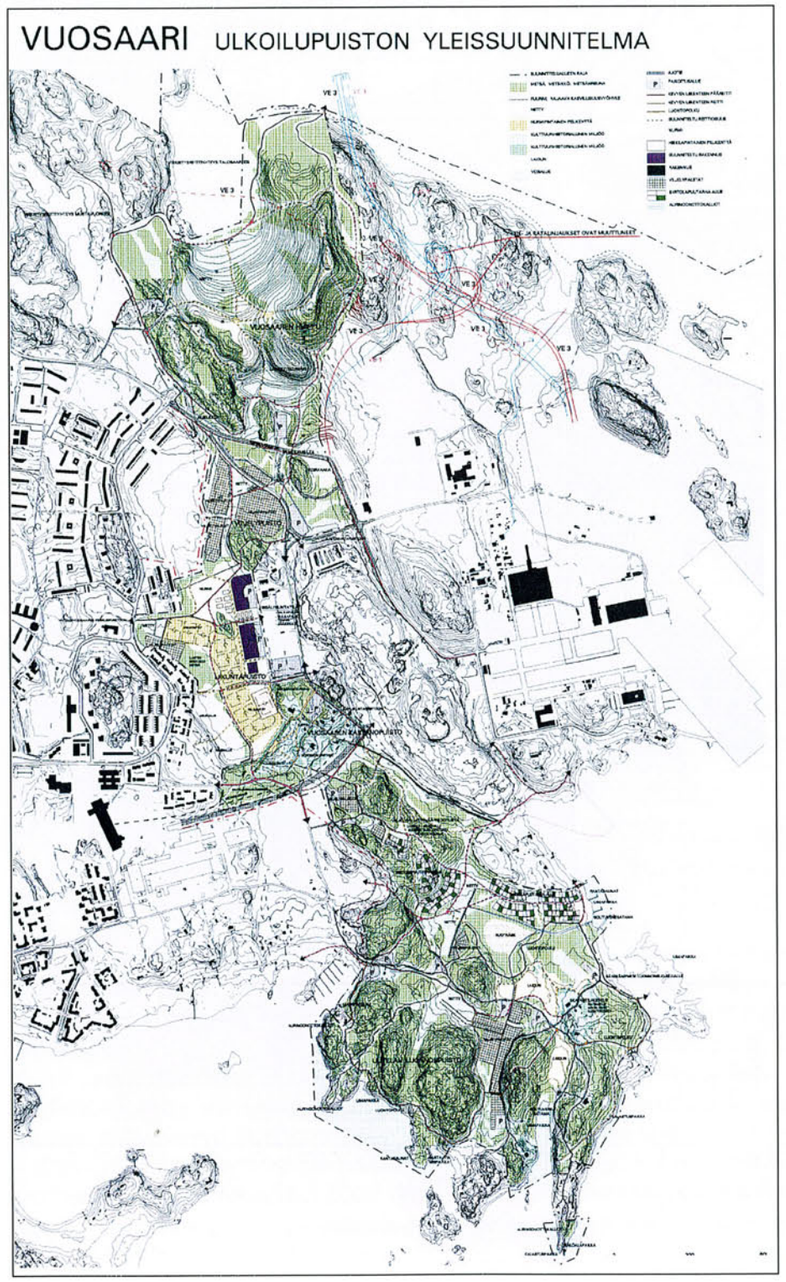

Kuva 3: Vuosaaren ulkoilupuiston yleissuunnitelma vuodelta 1995.

Vuonna 1997 laadittu suunnittelualueeseen liittyvä asemakaavan muutos koski kortteleita 54087-54088 sekä katu- ja virkistysalueita. Tämä kaava-alue sijaitsee 54. Kaupunginosan (Vuosaari) itäosassa Porslahdentien itäpuolisten asuntoalueiden, viljelypuiston, Porslahden täyttöalueen ja Vuosaaren kartanon alueelle suunnitellun hautausmaan rajaamalla alueella. Alueen pinta-ala on 29,3 ha. Korttelien 54087-54088 alueella sijaitsee vuonna 1995 käytöstä poistettu jätevedenpuhdistamo rakennuksineen. Entisen jäteveden puhdistamon alueelle on suunniteltu kaksi liikuntahallia sekä niitä palvelevat pysäköintipaikat. Myös liikuntapuiston pysäköintipaikat tulevat sijoittumaan tälle alueelle. Tulevaisuudessa myös ajoneuvoliikenne ohjautuu liikuntapuistoon idän suunnasta Itäreimarintieltä. Kortteliin 54088 on tehty asemakaavan muutos vuonna 2000. Muutoksen mukainen VU-alue on otettu mukaan suunnittelualueeseen. Nyt tehtävä Vuosaaren liikuntapuiston ja viereisten puistoalueiden yleissuunnitelma sisältää vuoden 1997 asemakaavaan liittyvät puisto- ja urheilualueet korttelien 54087 ja 54088 länsipuolella. Asemakaavassa suunnitellut toiminnot ja tavoitteet ovat olleet myös tämän työn lähtökohtina.

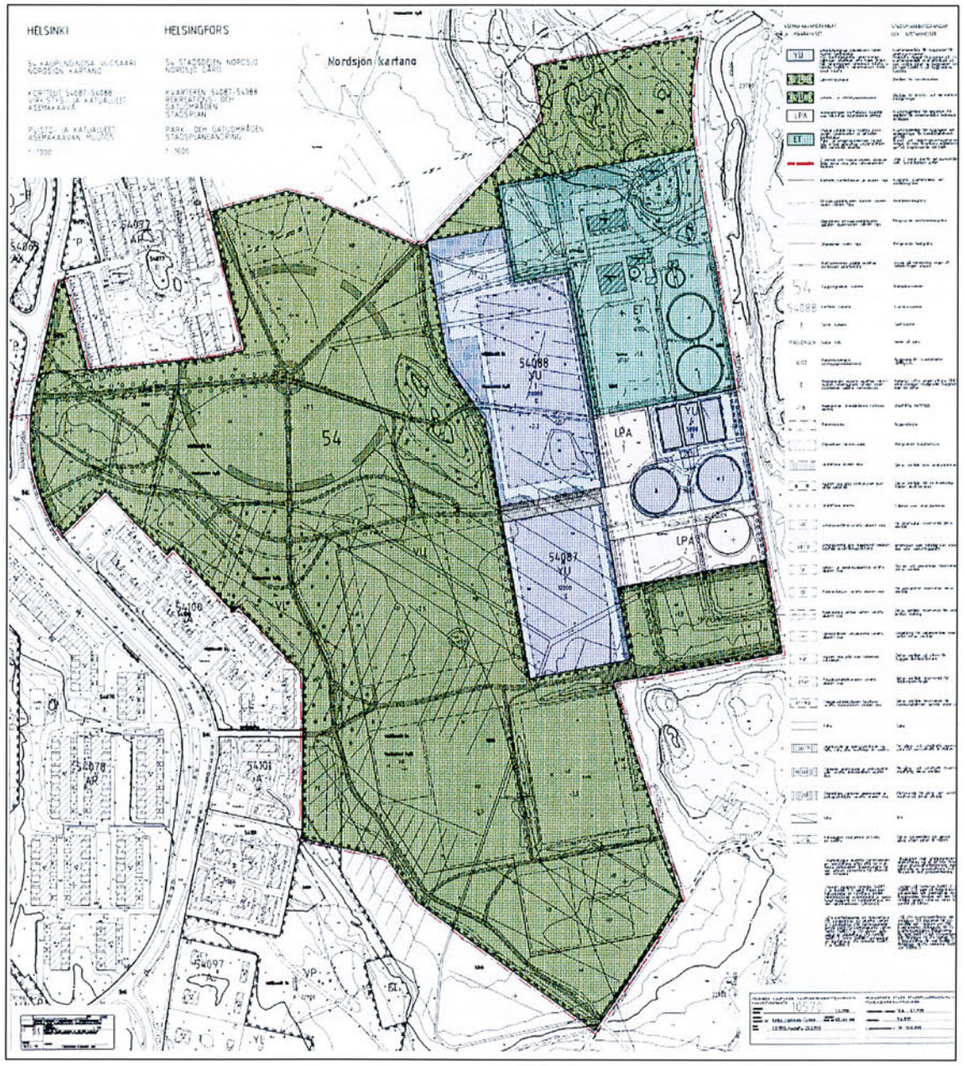

Kuva 4: Asemakaava vuodelta 1998.

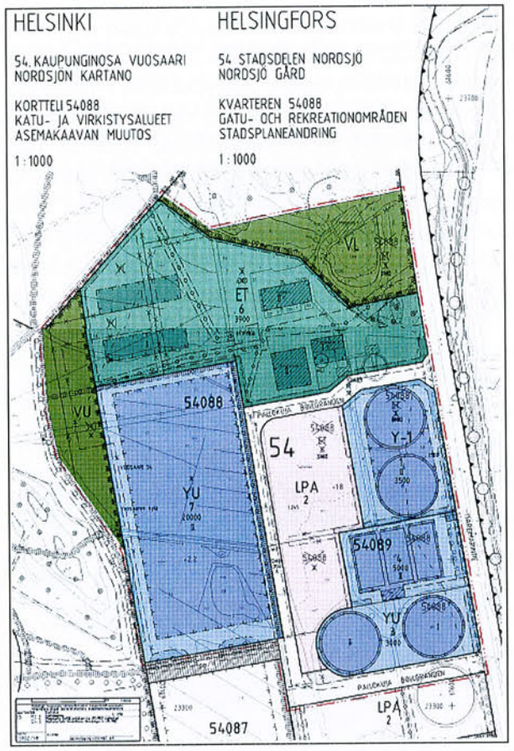

Kuva 5: Asemakaavan muutos, kortteli 54088 katu- ja virkistysalueet.

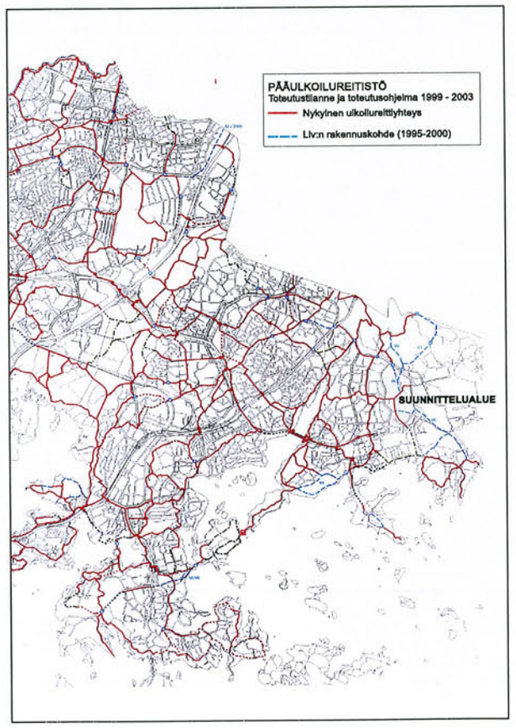

Ulkoilureitit.

LUONNONOLOT

Suunnittelualueella on tällä hetkellä avointa niittyä sekä muutama nuorta puustoa kasvava metsikkö. Niittyjen reunoilla ja pohjoisosan keskeisellä kumpareella puusto on vanhempaa. Paikoitellen suotuisimmilla paikoilla kasvaa myös jalopuita, kuten vaahteraa ja tammea. Vuosaaren kartanon läheisyydessä ja hautausmaaksi kaavoitetulla alueella on myös vanhaa puustoa. Niittyjen tyypillistä lajistoa ovat mm. hevonhierakka, koiranputki, kirjavapillike ja pihasaunio. Paikoin löytyy myös kulttuurikasvillisuutta, kuten omenapuita. Metsäsaarekkeet peltojen keskellä ovat kasvillisuudeltaan monipuolisia, osittain jopa lehtomaisia (Väyrynen 1986).

Suunnittelualue sijoittuu keskivaiheille pitkää luoteis-kaakkosuuntaista laaksoa, joka jatkuu Vuosaaren lahdelta pohjoiseen kohti nykyistä Vuosaaren täyttömäkeä. Laakso on vanhaa merenpohjaa ja maaperä alueella on pääasiassa savea. Savikerroksen paksuus on 3-12 metriä. Korkeampien kohtien yhteydessä on kuitenkin kitkamaa-alueita. Suunnittelualueen länsiosassa on savikon päällä matala hiekkakerros ja alueen reunoilla kohoavat myös kallioiset mäenharjanteet. Vuosaaren kallioperä on suuntautunut pohjois-etelä- ja kaakko-luode -suuntaisiin ruhjelaaksoihin, jotka ovat täyttyneet vettä johtavilla aineksilla. Tärkeä pohjavesialue sijaitsee aivan suunnittelualueen länsipuolella ja osittain jopa suunnittelu-alueella.

Suunnittelualue on alavaa, sillä suurin osa maastosta on alle +5.0 m mpy. Vain muutamat mäenkumpareet ovat muuta ympäristöä korkeampia. Ojat tuovat pintavettä alueelle sekä pohjoisesta, etelästä että lännestä. Valuma-alue on siten melko suuri ja matalimmille alueille kertyykin runsaasti vettä. Niityillä ja pelloilla vesi myös säilyy pitkään. Vesimäärää lisää myös pohjavesialueella Huvilamäessä sijaitseva pohjavedenottamo ylivuotoputkineen.

Maisemallisilta piirteiltään suunnittelualue on viehättävää ja monipuolista ympäristöä, jossa näkyvät pienimuotoisen virkistyskäytön jäljet. Maisemallisesti luonteenomaisia piirteitä ovat avoimet niityt, joita rajaavat selkeät metsänreunat. Sen sijaan entisen jätevedenpuhdis-tamon ympäristö on rappeutuneessa tilassa. Puhdistamon alue tullaankin rakentamaan melkein kokonaan uudestaan, joten sen maisemalliset haitat poistunevat. Puhdistamon paikka on kuitenkin keskeinen, joten myös uusien rakennusten suunnittelussa pitää ottaa huomioon maisemalliset arvot.

POHJAVESIALUEET

Suunnittelualueen länsipuolella sijaitsee Vuosaaren pohjavesialue, joka sisältää kaksi osa-aluetta: Hautala ja Huvilamäki. Näistä Huvilamäki on lähempänä suunnittelualuetta ja uusimmassa rajausehdotuksessa vuodelta 1998 pohjavesialue on jopa osittain suunnittelualueella. Vuosaaren pohjavesialue on I-luokan pohjavesialue. Pohjavedenpinnan yläpuolinen maakerros on keskimäärin noin 5 metriä paksu, joskin pohjavesialueen eteläosassa vedenpinta on lähempänä maantasoa.

Rakennettaessa on kiinnitettävä erityistä huomiota pohjaveden pilaantumisen estämiseen. Maata kaivettaessa on pohjaveden ylimmän pinnan ja maanpinnan välille jäätävä riittävä suojakerros (1,5m). Täyttöjä tehtäessä on täyttömaa-ainesten oltava laadultaan täyttöön soveltuvia kiviperäisiä maa-aineksia (Rakentamistapaohje tärkeälle pohjavesialueelle rakentamisesta).

VUOSAAREN KARTANON JA YMPÄRISTÖN HISTORIAA

Vuosaaren kartano ympäristöineen on ollut jo pitkään tärkeä osa alueen kulttuurimaisemaa. Kartano on lähtöisin Henriksbergin ratsutilasta, johon liitettiin 1600-luvulla kaksi muuta taloa. Kartanon nykyisen päärakennuksen vanhin osa on 1800-luvun alkupuolelta (Liski). Vanhin kartta kartanon ympäristöstä on 1600-luvun lopulta. Maisema oli jo silloin avointa sisältäen suhteellisen laajoja peltoja ja niittyjä. Peltojen välissä sijaitsi metsäisiä mäkialueita. Merkittävä maisemallinen tekijä oli myös Vuosaarenlahti, joka sijaitsi nykyistä huomattavasti pohjoisempana. Eri vuosisadoilta olevissa kartoissa suunnittelualue onkin aina esitetty joko avoimena niittynä tai peltona. Suurin muutos on tapahtunut juuri Vuosaarenlahden umpeenkasvussa ja täyttämisessä. 1900-luvun puoleenväliin mennessä suurin osa lahdesta oli otettu viljelykäyttöön.

Vuosaaren kartanon mailla kasvatettiin aina 1960-luvulle asti monipuolisesti erilaisia vihanneksia ja juureksia. Myös laajat omenatarhat kuuluivat kartanon ympäristöön. Vuonna 1966 kartano siirtyi kuitenkin Helsingin kaupungin omistukseen. Tämän aiheuttama suurin muutos oli vedenpuhdistamon sekä täyttömaa-alueen rakentaminen kartanon pohjoispuolelle. Myös alkava asuinrakentaminen Keski-Vuosaaressa, mm. suunnittelualueen länsireunan talot, vaikutti maisemakuvaan.

HALLINTA-ALUEIDEN RAJAT

Suunnittelualue tulee siirtymään osin liikuntaviraston hallintaan ja osin rakennusviraston hoitoalueeseen. Pallokenttien alue kuuluu liikuntaviraston hallintaan ja länsiosan puistomainen alue viherosaston hoitoalueeseen. Laajoja nurmikenttiä, varsinkin kun niiden on tarkoitus toimia myös palloilua kestävinä kenttinä, hoitaa liikuntavirasto.

SUUNNITTELUALUEEN ETELÄOSA

Liikuntatoiminta on alueella keskeisessä asemassa, sillä kahden suunnitellun liikuntahallin lisäksi alueelle on sijoitettu kolme täysimittaista jalkapallokenttää. Pohjoisin kenttä on nurmipintainen (120m x 140m siirrettävine katsomotiloineen), hallien eteläpuoleinen hiekkatekonurmipintainen (95m x 130m siirrettävine katsomotiloineen) sekä yksi kivituhkapintainen kenttä (75m x 130m). Pienempiä kivituhkapintaisia pallokenttiä (45m x 70m) tullaan rakentamaan kaksi sekä niiden lisäksi alueen pohjoisosan vapaalle nurmialueelle mahtuu myös kaksi vastaavaa kenttää. Eteläosassa lähellä Vuosaaren kartanon aluetta on koripallo- ja lentopallokenttä. Koripallokenttä tulee olemaan asfalttipintainen ja lentopallokenttä kivituhkapintainen. Hiekkatekonurmikenttä toimii talvisin tekojääratana. Puistoalueen avoimet toimintanurmet mahdollistavat myös monien muiden liikuntamuotojen harrastamisen.

Pallokenttien huoltotilat sijaitsevat tulevaisuudessa rakennettavan eteläisemmän palloiluhallin eteläpäässä. Sen edustalle on jätetty laaja avoin pihatila mm. huoltoliikennettä ja pyörätelineitä varten. Piha on myös tärkeä sisääntuloaukio koko alueelle. Se pyritään rakentamaan korkeatasoisena käyttämällä esimerkiksi erilaisia kiveyksiä ja monipuolisia istutuksia.

Päänurmikentän ja hiekkatekonurmikentän väliin on varattu noin 150 m² aidattu tila leikkuujätteiden ja lehtien kompostointipaikkaa varten. Sen yhteyteen rakennetaan myös

kenttien kastelujärjestelmän huoltotila. Palloiluhallin huoltotilojen lisäksi varataan kenttien huoltoa palveleva varastorakennuksen paikka eteläisten pelikenttien yhteyteen. Päänurmikenttä aidataan kokonaan 2 metrisellä aidalla. Päätyihin tehdään 6 metriset suojaverkot. Myös hiekkatekonurmikentän sekä kivituhkakenttien päädyt sekä suuremman kivituhkakentän länsireuna suojataan verkolla.

Pallokenttien maanpinnan tasot ovat esirakentamissuunnitelman mukaisia valmiita tasoja. Päänurmikentän maanpinnan tasoa on nostettu 0.2 m aikaisemmasta suunnitelmasta.

Liikuntapuiston tarkoitusta koko perheen yhteisenä alueena tukee leikkipaikka, jossa perheen pienimmät viihtyvät. Se sijaitsee puistossa keskeisellä paikalla pääkulkureittien varrella. Osa perheestä voi harrastaa ympäröivillä pelikentillä omia lajejaan ja nuoremmat perheenjäsenet voivat leikkiä läheisellä leikkipaikalla. Myös tarpeelliset huoltotilat löytyvät liikuntahallin eteläpäädystä. Leikkivälineistä löytyy jokaiselle jotain. Keinumisessa sekä liukumisessa on vauhdin hurmaa, ja kiipeileminen erittäin monipuolisessa ja haastavassa kiipeilytelineessä sopii puiston liikunnalliseen teemaan. Leikkikentän ja viereisen pelikentän erottaa toisistaan aita sekä pensasistutus, joten ne eivät häiritse toistensa toimintaa. Ympäröivät pensas- ja puuistutukset luovat viihtyisyyttä ja antavat suojaa.

Kuntoilualue sijaitsee leikkipaikan tapaan keskeisellä paikalla puistossa. Se palvelee sekä liikuntatuntiaan viettäviä koululaisryhmiä että urheiluseurojen harjoituksia unohtamatta itsenäisesti harjoittelevaa tavallista kuntoilijaa. Välineet antavat mahdollisuuden monipuoliseen eri lihasryhmiin kohdistuvaan harjoitteluun. Niistä mieleiset valitsemalla voi tehdä itselleen sopivan kuntopiirin. Kenttää voi hyödyntää myös täydentämään kuntolenkkiään harjoittamalla vain jotain lihasryhmää, esimerkiksi vatsalihaksia punnerruspenkissä ja käsilihaksia riipuntaportaikossa. Välineille on myös helppo pistäytyä kuntoillessaan ja lenkkeillessään puistoalueella.

Harjoitteluun saa lisää hauskuutta vetävän näköisillä laitteilla. Erilaisten punnerrus-, riipunta-, tasapaino- ja hyppyliikkeiden lisäksi kentällä on pari vauhdikkaampaa välinettä houkuttelemassa kentälle niin nuoria kuin varttuneempiakin käyttäjiä. Peruspunnerrusten lisäksi voi irrotella laskettelua tai skeittiramppia simuloivissa välineissä, joissa liikunnan ilo on taattu.

Suunnittelualueen itäosan hautausmaakaavan mahdollistama VU-alueen laajennus sekä kevyen liikenteen yhteys sijoitetaan maastoon siten, että nykyinen monipuolinen metsänreuna ja erityisesti suuret puuyksilöt pystytään säilyttämään. Muutenkin tavoitteena on turvata hautausmaa-alueen ja urheilukenttien välissä mahdollisimman tiivis kasvillisuus ja istuttaa myös uutta puustoa kenttien laidalle. Sama tiiviin suojaavan kasvillisuuden tavoite on aivan suunnittelualueen eteläpäässä hautausmaa-alueen edustalla. Paikalla ei juurikaan ole olemassa olevaa puustoa, mutta tilalle pyritään istuttamaan tiivis kasvillisuus. Osin istutus voi muodostua metsätaimista.

Suunnittelualueen eteläkulmauksen kaavarajan muuttamisesta on sovittu Omenamäen asemakaavan tekemisen yhteydessä. Tavoitteena on sijoittaa huomattava kevyen liikenteen risteyskohta tasamaalle. Tämä aiheuttaa Omenamäen kaava-alueen pohjoisosan pienen laajenemisen alkuperäiseen kaavarajaan verrattuna. Omenamäen kaava-alueelle sijoittuu myös pohjavesikaivojen ylivuotoputki. Sieltä tuleva vesi johdetaan avo-ojaa pitkin puiston puolelle ja samassa kohtaa tulee kaava-alueelta myös kevyen liikenteen yhteys.

Asuinalueen edustalle istutettava kasvillisuus toimii suojavyöhykkeenä rakennusten ja pelikenttien välissä. Suojaistutukset eivät ole yhtenäistä metsäistutusta, vaan

suunnitelmassa merkityille alueille pyritään valitsemaan puutarhamaisempaa kasvillisuutta. Istutettaviksi lajeiksi valitaan mm. omenapuita tai koristeomenapuita. Puiden välissä on avoimempaa niittyä ja siihen sopivaa kasvillisuutta.

Pääjalkapallokentän ja asuinalueen väliin jäävää olemassa olevaa metsikköä hoidetaan metsänhoidollisin toimenpitein. Kulkureitin linjaus on pääosin nykyisen reitin mukainen. Jalkapallokenttä sijoittuu osittain olemassa olevan puuston päälle. Metsä on alueella suhteellisen nuorta, ja se pystyy todennäköisesti sietämään kasvuolosuhteiden muuttumisen. Silti lopullisessa suunnitelmassa pitää kiinnittää huomiota vesitasapainon säilymiseen puuston kannalta suotuisana. Pääpelikentän viereistä metsikköä pyritään kehittämään myös mahdollisimman tiheänä ja runsaskasvuisena, joten olemassa olevaa puustoa karsitaan vain sen verran kuin metsähoidollisesti on tarpeellista. Jalkapallokentän ja metsikön raja tehdään mahdollisimman kapeaksi, ja tarpeen mukaan sille voidaan istuttaa uutta puustoa tai pensaita.

Istutettavat puut / puutarhamaista kasvillisuutta

olemassa oleva metsä / istutettava metsä

Istutettavat pensaat

kiveys

vesiallas

suoja-aita/verkko

suunnittelualueen raja

avo-oja korkeusplsteineen

valaisin

N

VUOSAAREN LIIKUNTAPUISTO
Suunnittelualueen eteläosa,
LT-Konsultit Oy

SUUNNITTELUALUEEN POHJOISOSA

Puistoalueen suunnittelun maisemallinen tavoite on säilyttää ympäristön avoimuus. Tähän on pyritty laajojen avoimien nurmikenttien sijoittamisella keskeisille paikoille. Kentät on sijoitettu siten, että niitä rajaavat mahdollisimman kattavasti olemassa olevat metsiköt. Muutamat näyttävät haavikot ovat erityisen arvokkaita maisemaelementtejä.

Maisematiloja korostamaan on kuitenkin tarkoitus istuttaa myös uutta puustoa. Kasvillisuutta on sijoitettu eteläosan periaatteiden mukaisesti suojamaan olemassa olevia asuinalueita. Myös liikuntahallien ja rakennusviraston Vuosaaren tukikohdan edustoille on suunniteltu rakentamista pehmentävää kasvillisuutta. Pohjoisesta tulevat pintavedet putkitetaan, ja putki sijoitetaan hallin viereen. Puita istutettaessa on huomioitava tulevan sadevesiputken sijainti.

Puistoalueilla korostuvat myös virkistyskäytön tarpeet sekä hyvien kevyen liikenteen yhteyksien sekä huoltoreittien järjestäminen koko alueelle. Suunnittelussa on huomioitu päävirkistysraittien johtaminen suunnitelmien mukaisesti. Tärkein virkistysyhteys on pohjois-eteläsuuntainen reitti, mutta myös länsi- itäsuuntainen yhteys on otettu huomioon. Lännessä puistoalue jatkuu Porslahdentien jälkeen Punakivenpuistona, ja kulun helpottamiseksi on suunniteltu myös alikulkua. Pohjoiseen viheralue jatkuu Porslahden puistona. Idässä aluetta sivuaa golfkenttä ja etelässä viheryhteys jatkuu hautausmaan sivuitse Vuotien eteläpuolelle Uutelan ulkoilupuiston suuntaan. Väylät ovat pääasiassa kivituhkapintaisia.

Suuri avoin toimintakenttä ja sitä kiertävä kevyen liikenteen väylä on puiston maisemallinen ja toiminnallinen kohokohta. Tällä alueella on mahdollista harrastaa erilaisia liikuntalajeja tai ottaa vaikka aurinkoa. Nurmialueen itäreunalle on ympäristöä monipuolistamaan sijoitettu lampi, johon kerätään pintavesiä laajalta alueelta. Vesiaihe on rauhoittava yksityiskohta muuten toiminnallisessa puistossa. Se on istuskelupaikka, jossa kasvillisuus tarjoaa lukuisia yksityiskohtia katsottavaksi ja tutkittavaksi. Aivan vesirajaan jatkuva kiveys antaa mahdollisuuden päästä veden lähelle. Paikan keidasmainen olemus perustuu veden ja rehevän kasvillisuuden yhdistelmään. Kasvit ovat suomalaisia kestäviä lajeja, jotka

reheväkasvuisina ovat helppohoitoisia. Veteen istutettavat kasvit ovat kauniita katsella, ja samalla ne vähentävät levän kasvua.

Esimerkkejä käytettävistä kosteikkokasveista
* merkityt myös veteen

mesiangervo	*Filipendula ulmaria*
keltakurjenmiekka	*Iris pseudacorus*
ranta-alpi	*Lysimachia vulgaris*
röyhyvihvilä	*Juncus effusus*
rantakukka	*Lythrum salicaria*
*sarjarimpi	*Butomus umbellatus*
*vehka	*Calla palustris*
*rentukka	*Caltha palustris*
*haarapalpakko	*Sparganium erectum*
*leveäosmankäämi	*Typha latifolia*

Yksittäinen metsäinen kumpare vesialtaan länsipuolella säilytetään mahdollisimman koskemattomana, sillä sen merkitys maisemalle on olennainen. Esimerkiksi kulkuyhteydet on suunnattu kumpareen sivuitse.

Toimintakentän pohjois- ja länsipuolille on sijoitettu myös kaksi muuta laajempaa monitoiminurmialuetta. Näiden nurmialueiden hoitotaso pidetään korkeana, mikä mahdollistaa myös niiden käytön palloiluun. Pohjoinen nurmialue on mitoitettu siten, että sille mahtuu kaksi juniorikenttää. Pohjoisosassa sijaitsevaa viemäriputken aiheuttamaa maastonmuotoa laajennetaan rajaamaan suuren toimintakentän maisematilaa. Mikäli tarkemman suunnittelussa yhteydessä todetaan suurempi maanläjitys mahdolliseksi, voidaan rinnettä korottaa. Korotus mahdollistaisi monet talviset pienimuotoiset lasketteluharrastukset.

Puiston merkittävintä läntistä sisäänkäyntiä korostetaan viitteellisellä ympyräaiheella. Porttivaikutelman ansiosta kävijä tietää tulleensa puistoon. Paikan tilaa rajaavat puu- ja pensasistutukset. Muotoa tukevat myös käytävien linjaukset ja kiveyksen muoto. Erityisenä aiheena ovat ympyrämuotoon istutetut pilaritervalepät. Kiveyksen yhteydessä olevat pollarit jatkavat puiden muodostamaa ympyräaihetta. Kivetty alue toimii sisäänkäynnin yhteydessä luontevana kohtauspaikkana. Eri pensaslajien kukinta antaa sisääntulolle väriä läpi kesän. Havukasvien käytöllä saadaan vihreyttä myös talviaikaan. Puukujanne houkuttelee kävijän peremmälle puistoon. Suunnitelmassa on pyritty ottamaan huomioon myös alikulun toteuttaminen.

istutettavat puut / puutarhamaista kasvillisuutta

olemassa oleva metsä / istutettava metsä

istutettavat pensaat

kiveys

vesiallas

suoja-aita/verkko

suunnittelualueen raja

avo-oja korkeuspisteineen

valaisin

N

VUOSAAREN LIIKUNTAPUISTO
Suunnittelualueen pohjoisosa,
LT-Konsultit Oy

KUNNALLISTEKNIIKAN YLEISSUUNNITELMA

YLEISTÄ

Yleissuunnitelman tarkistuksen lähtökohtina ovat olleet Viatek Oy:n laatima Vuosaaren itäosan vesihuollon yleissuunnitelma ja Insinööritoimisto Severi Anttonen Ky:n Vuosaaren liikuntapuiston kuivatuksen yleissuunnitelma.

NYKYTILANNE

Sadevesiviemärit

Liikuntapuiston alue on maastollisesti ympäristöään alempana, joten pintavesiä valuu alueelle varsin paljon. Lisäksi Porslahdentien pintavesiä johdetaan liikuntapuiston avo-ojiin.

Pintavedet on johdettu avo-ojilla alueen itäosassa olevan jätevesiviemärin ∅ 1400 mm alittavan sukellusviemärin kautta puhdistamon purkutunneliin.

Jätevesiviemärit

Liikuntapuiston itäpuolella on Vuosaaren vanha jätevedenpuhdistamo. Puhdistamon tuntumassa on toiminnassa jätevesien siirtopumppaamo, johon johdetaan jätevesiä etelästä Æ 1400 mm:n, idästä Æ 400 mm:n ja lännestä liikuntapuiston halki Æ 1600 mm:n viemäreillä.

Vesijohdot

Lännestä tulevan jätevesiviemärin rinnalla on vesijohto Æ 150 mm. Liikuntapuiston eteläpuolella on vesijohto Æ 200 mm.

YLEISSUUNNITELMA

Kuivatus ja sadevesiviemärit

Esirakentamisalueelle tehdään esirakentamista ja kuivatusta palvelevia avo-ojia. Myöhemmin kenttärakentamisen yhteydessä osalla aluetta avo-ojat putkitetaan ja kenttien pinta- ja salaojavedet johdetaan olemassa olevan sukellusviemärin kautta golf-kentän kasteluvesialtaaseen.

Jalkapallokenttien pohjoispuolelle on sijoitettu vesiaihe, jonka kautta pintavesiä johdetaan eteenpäin. Altaan vedenpinnan taso on korkeintaan noin +0,80-+1,00, koska alueelle purkavien sadevesiviemäreiden alimmat purkutasot ovat noin tasolla +1,20. Altaan vedenpinnan tasoa säännöstellään rakentamalla ylivirtauskaivo altaan jälkeen. Altaan vesisyvyys on noin 0,6-0,8 m. Pohjavedenottamon ylivirtausvedet johdetaan avo-ojien ja sadevesiviemäreiden kautta altaaseen, jolla varmistetaan altaaseen jatkuva virtaus kuivinakin aikoina. Ylivirtaus on ollut toukokuussa 2000 noin 190 m³/d. Alimmillaankin ylivirtaus on noin 100 m³/d. Kuivana aikana vesialtaan vesi tulisi vaihtumaan noin kerran viikossa. Altaan vedet johdetaan putkella sukellusviemäriin.

Liikuntapuiston länsireunan suuntaisesti sijaitsevan kevyen liikenteen väylän viereen kaivetaan avo-oja, jonka vedet valuvat em. altaaseen. Porslahdentien suunnasta tulevien raittien ja viheralueiden kuivatus hoidetaan myös avo-ojilla. Pohjavedenottamon ylivirtausvedet ja tulevan hautausmaan pintavedet johdetaan myös kaivettavaan avo-ojaan. Osa ojasta putkitetaan.
Peli- ja viheralueiden kuivatus hoidetaan salaojituksilla ja maanpinnan muotoiluilla.

Jätevesiviemärit
Mikäli tarvitaan jätevesiliitoksia, ne voidaan tehdä olemassa oleviin jätevesiviemäreihin.

Vesijohdot
Liikuntapuistoon rakennetaan etelä-pohjoissuuntaisesti runkovesijohto Æ 150 mm, joka liitetään nykyisiin rakennettuihin vesijohtoihin. Runkovesijohdosta syötetään vettä kenttien kastelujärjestelmiin.

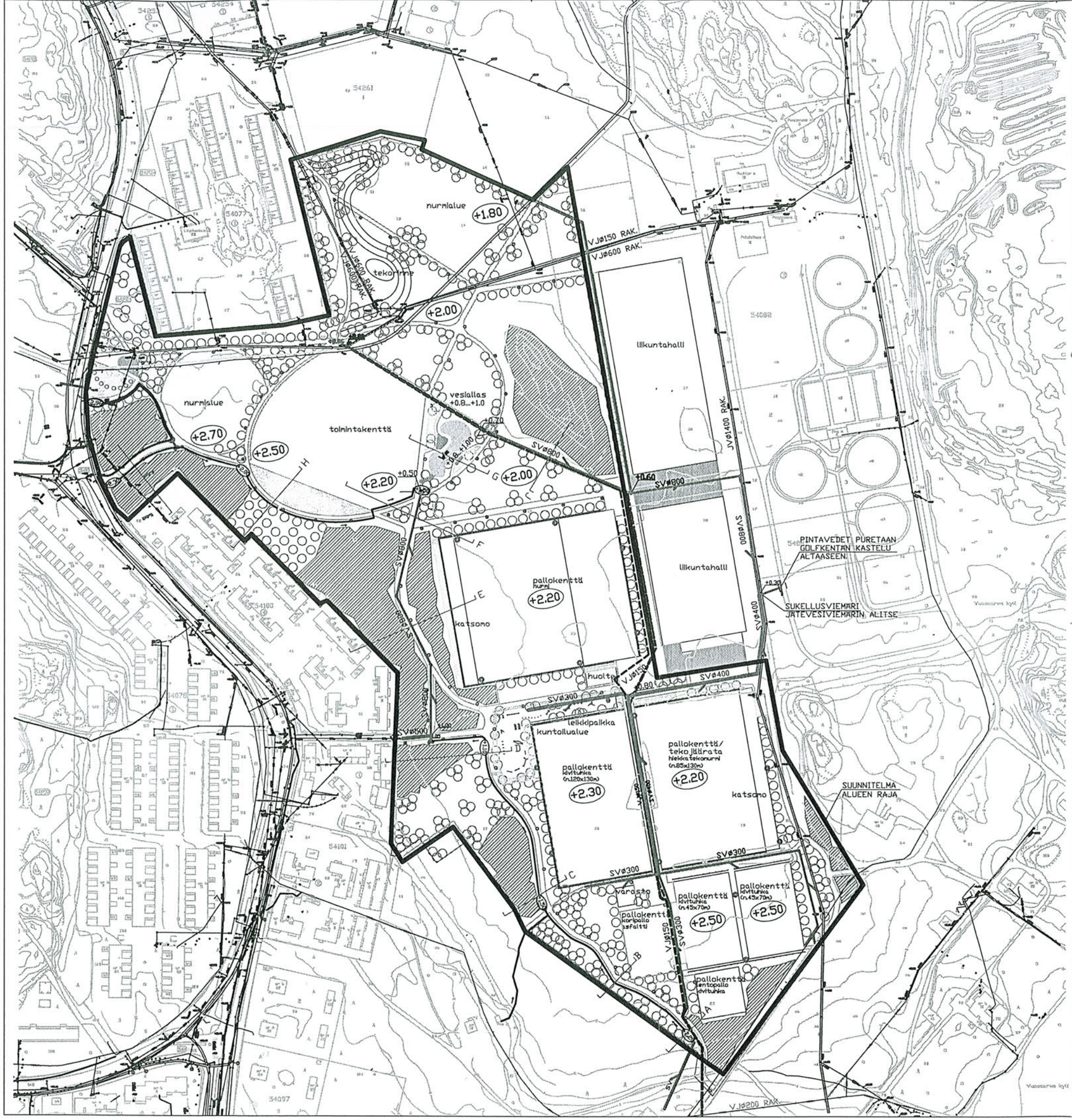

PIIRUSTUSMERKINNÄT

SVØ800	SADEVESIVIEMÄRI Ø800mm.
VJØ150	VESIJOHTO Ø150mm.
	AVO-OJA
+2.20	VALMIIN PINNAN KORKEUS
RAK.	RAKENNETTU

Helsingin kaupunki Kaupunkisuunnittelu Kartta 24-4118 1430	PSM-kortti/ 5.7.2001	Piir KPu	Suunnittelu YLS	Tarkast.
HELSINGIN KAUPUNGIN LIIKUNTAVIRASTO JA RAKENNUSVIRASTON VIHERÖSASTO				
Vuosaari				
VUOSAAREN LIIKUNTAPUISTO JA VIEREISET PUISTOALUEET				
Vesihuollon yleissuunnitelma				
Mk 1:1000	Liitoy	Nro 1915	Hyv.	
	Korvaa		Pär.	
	Korvattu		Laat.	
			Ohjelma/Versio	Autocad/14

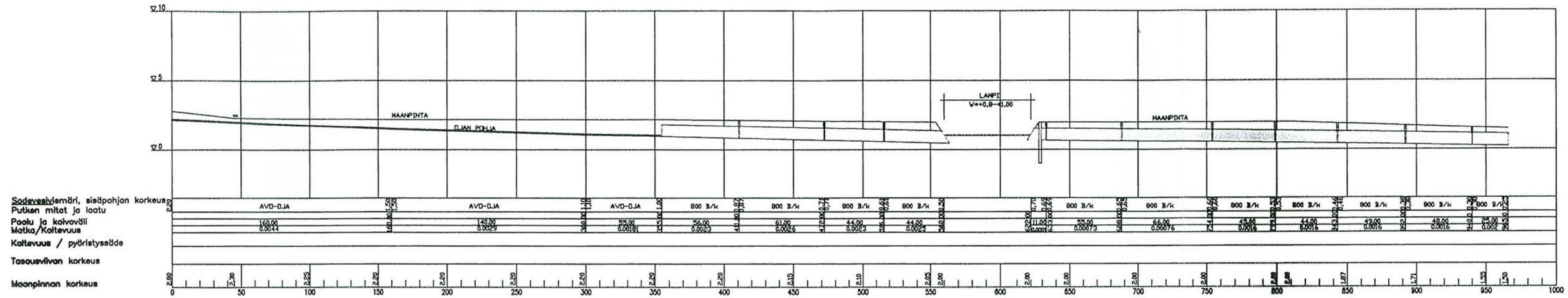

Maaperätutkimus Oy Kallio Helsinki Puh. 09-4118 411 Fax. 09-4118 1438		Piirtäjä 10.1.2001	Ohj. KPu	Suunnittelu	Tarkistaja
HELSINGIN KAUPUNGIN LIIKUNTAVIRASTO JA RAKENNUSVIRASTON VIHERÖSASTO					
Vuosaari					
VUOSAAREN LIIKUNTAPUISTO JA VIEREISET PUISTOALUEET					
Avo-ojan ja sadevesiviemärin pituusleikkaus					
Mk	Liittyy	Nro	Hyv.		
1:3500		1915	Par.		
	Korvaa		Laat.		
	Korvattu		Ohjelma/Versio	Autocad/14	

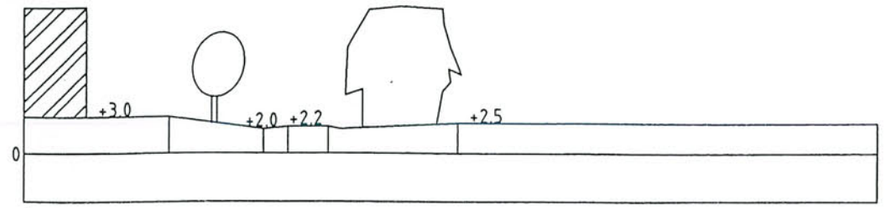
+3.0
+2.0
+2.2
+2.5
0

A

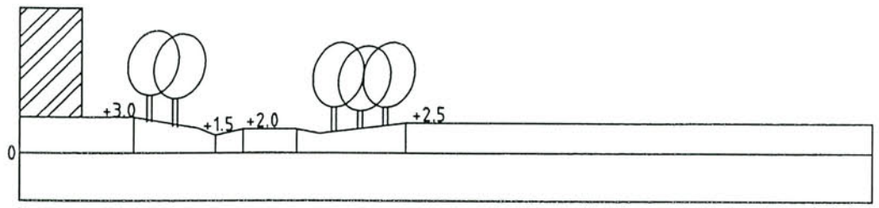
+3.0
+1.5
+2.0
+2.5
0

B

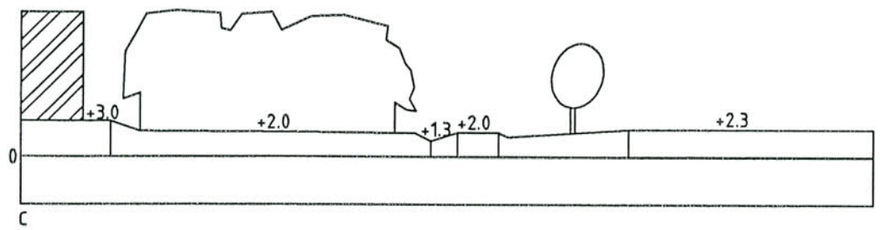
+3.0
+2.0
+1.3
+2.0
+2.3
0

C

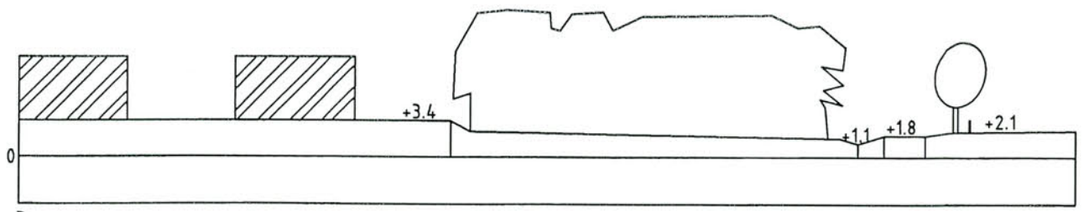
+3.4
+1.1
+1.8
+2.1
0

D

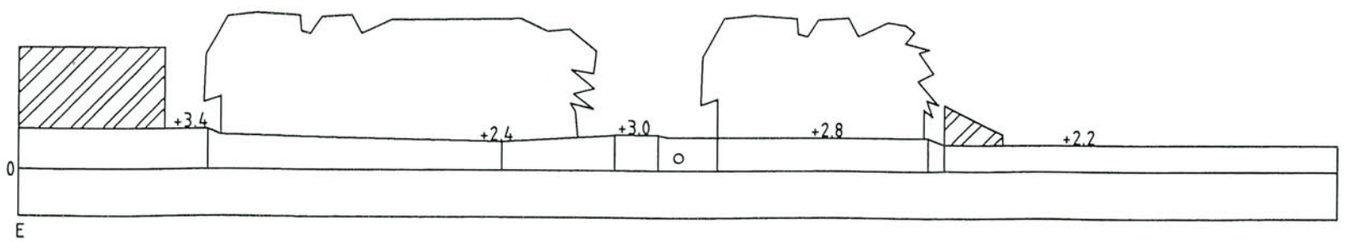
+3.4
+2.4
+3.0
+2.8
+2.2
0

E

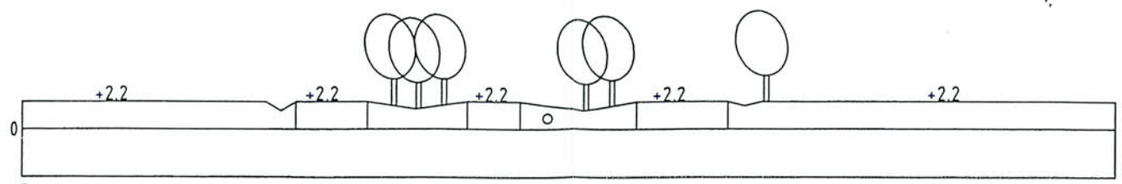
+2.2
+2.2
+2.2
+2.2
+2.2
0

F

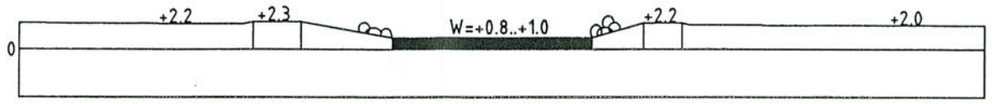
+2.2
+2.3
W=+0.8..+1.0
+2.2
+2.0
0

G

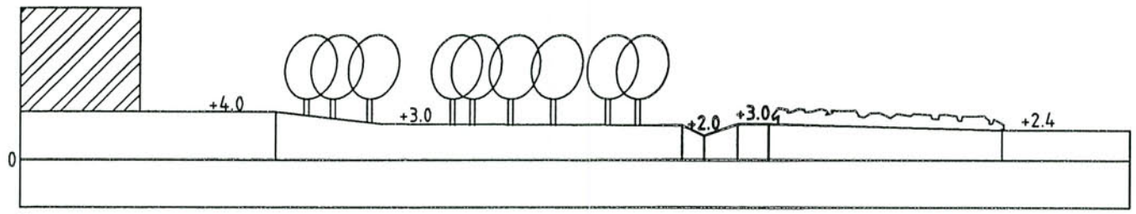
+4.0
+3.0
+2.0
+3.0
+2.4
0

H

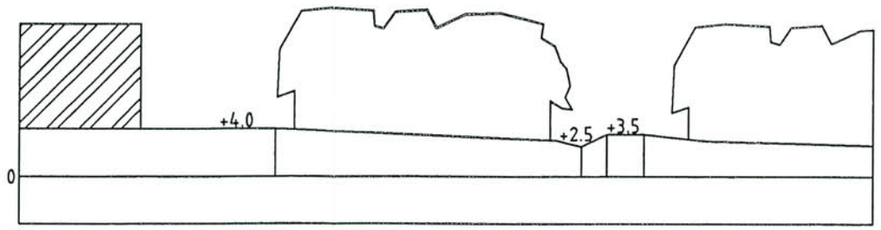
+4.0
+2.5
+3.5
0

I

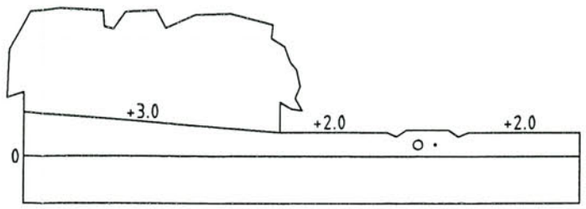
+3.0
+2.0
+2.0
0

J

DET 1: VESIAIHE
vesiallas
+0,8...+1,0
massapensaita
kiveys
astinkivet
kosteikkokasvillisuutta
0
20
+2,20
+0,50
+1,50

DET 2: LÄNTINEN SISÄÄNTULO

DET 3: LEIKKIPAIKKA JA KUNTOILUALUE

nurmi

niitty

istutettavat puut / puutarhamaista kasvillisuutta

olemassa oleva metsä / istutettava metsä

istutettavat pensaat

kiveys

vesiallas

suoja-aita/verkko

suunnittelualueen raja

avo-oja korkeuspisteineen

valaisin

0 100

VALAISTUKSEN YLEISSUUNNITELMA

Kentät

Kenttien valaistuksen tasojen määrittelyn pohjana on käytetty FIFA:n suosituksia, sillä jalkapallo on kenttien yleisin liikuntalaji.

Valaistuksien toteutuksessa ympäristöön tuleva häiriövalo ja häikäisy rajataan mahdollisimman tehokkaasti.

Ison yhtenäisen **nurmikentän** 120m x 130 m valaistuksessa otetaan huomioon kentän käyttömahdollisuus kotimaisiin alempien sarjatasojen otteluiden järjestämiseen. Ison alueen katsomon puoleiseen reunaan nelimastovalaistuksella saadaan keskimääräinen valaistusvoimakkuus Em = 200 lx ja suosituksen mukainen tasaisuus U = 0,7 (Emin / Em) kentälle, jonka mitat ovat 75m x 110 m. Valaisinten suuntaus ja ohjauksen järjestäminen mahdollistaa myös tasaisen U = 0,6 (minimin suhde keskimäärään) valaistuksen puolitason (Em = 100 lx) harjoittelua ja pallottelua varten.

Keskimmäisiin 35 m:n mastoihin ja hallinpuoleiseen reunaan asennettavien 24 m:n mastoihin asennettavilla heittimillä saadaan laaja yhtenäinen osiin jaettavissa oleva harjoittelukenttä 100 lx:n tasoon tasaisesti valaistuna. Valaistus toteutetaan monimetallilampuilla (2000 ja 1000 W) värintoisto-ominaisuuksien vuoksi. Korkeilla mastoilla ja epäsymmetrisen valonjaon heittimillä rajataan ympäristöön tuleva haja- ja häiriövalo minimiin.

Alue	Val. taso	Tasaisuus Emin/Em	Emin / Emax	Valolaji ja teho /W	lukum. kpl	Mastot kork. / m	kpl.
JP - kenttä	200 lx	0,7	0,5	MM 2000	24	35	4
JP - kenttä	100 lx	0,6	0,4	MM 2000	12	35	4
Yht.alue	100 lx	0,6	0,4	MM 2000	14	35	4
				MM 1000	6	24	2

Hiekkatekonurmikentän valaistustasona on harjoitteluun ja pallotteluun riittävä 100 lx. Talvisin tekojääaikaan jääpallon harrastus nostaa valaistustasovaatimuksen 200 lx:n tasolle. Valaistus voidaan toteuttaa paremman valotehon ja lämpimän valonvärin suurpainenatriumlampuilla (1000 W). Kuusi 28 m korkeaa valonheitin mastoa sijoitetaan kentän reunoille. Toinen kolmen mastonrivi katsomon (kattamaton) taakse ja toiset kolme mastoa hiekkakentän ja tekonurmikentän väliselle alueelle. Näistä mastoista kaksi on mukana hiekkakentän valaistuksessa. Valaistuksen mitoituksen perustana 75m x 110m kenttä. Valaistuksen ryhmittelyllä ja ohjauksella mahdollistetaan myös ns. puolivalot eli 100 lx sekä 50 lx neljännes valot 50 lx jalkapallon harjoittelutasoon.

Alue	Val. taso	Tasaisuus Emin/Em	Emin / Emax	Valolaji ja teho /W	lukum. kpl	Mastot kork. / m	kpl.
Jääpallo	200 lx	0,6	0,4	Sp-Na 1000	34	28	6
JP – kenttä	100 lx	0,6	0,4	Sp-Na 1000	18	28	6
JP – kenttä	50 lx	0,5		Sp-Na 1000	10	28	6 (yhteiskäyttö)

Kivituhkakentän (75x130m) valaistus on harjoittelutaso eli 50 lx. Tähän tarvitaan kaksi 24 m korkeaa mastoa kentän länsireunalla ja kaksi 28 m korkeaa mastoa kivituhka- ja hiekkatekonurmikentän välissä. Kaksi jälkimmäistä pylvästä on yhteiskäytössä ja niihin asennetaan 2+2 valonheitintä alimmaisiksi n. 24 m:n korkeuteen. Valaisimina ovat Sp-Na (1000 W) valonheittimet, kuten tekonurmikentän valaistuksessakin.

Alue	Val. taso	Tasaisuus Emin/Em	Valolaji ja teho /W	lukum. kpl	Mastot kork. / m	kpl.
JP – kenttä	50 lx	0,5	Sp-Na 1000	8	24	4

Lentopallo- ja koripallokenttien sekä pienempien kivituhkakenttien ympäristön valaistuksessa käytetään Sp-Na (400 W) valonheittimiä mastojen korkeuden ollessa 15 m. Mastot sijoitetaan kenttien pitkille sivuille ja niiden väliin.

Alueen läpi menevä pohjois-eteläsuuntainen **pääulkoilureitti** valaistaan tasoon K3 (Em >= 10 lx ja Emin >= 3 lx). Valaisinpylväinä ovat 5 m:n pylväät reuna-asennuksena. Sp-Na (70 W) tievalaisin tyyppisen optiikan omaavat tasalasivalaisimet asennetaan pylvään päähän. Pylväsväli s<= 35 m.

Muilla alueen **kevyen liikenteen väylillä** valaistustaso on matalampi K4 (Em>= 5lx ja Emin>=1 lx). 4 m:n valaisinpylväät asennetaan väylän reunaan. Sp-Na (50 W) tievalaisintyyppisen optiikan valaisimet antavat riittävän ja tasaisen valaistuksen pylvään päähän asennettuina. Valaisimet, joiden valo ohjataan hallitulla optiikalla, antavat vähiten häiriövaloa ympäristöön.

Väylien eri valaistustasot ja eri pylväskorkeudet lisäävät alueen optista ohjausta korostaen pääväylää.

Laskentatulokset

Yleis: Valaistusvoimakkuuden tasa-arvokäyrä

Pisteverkko : Yleis Z = 0.00 m
Laskelma : Pinnan valaistusvoimakkuus (luksi)

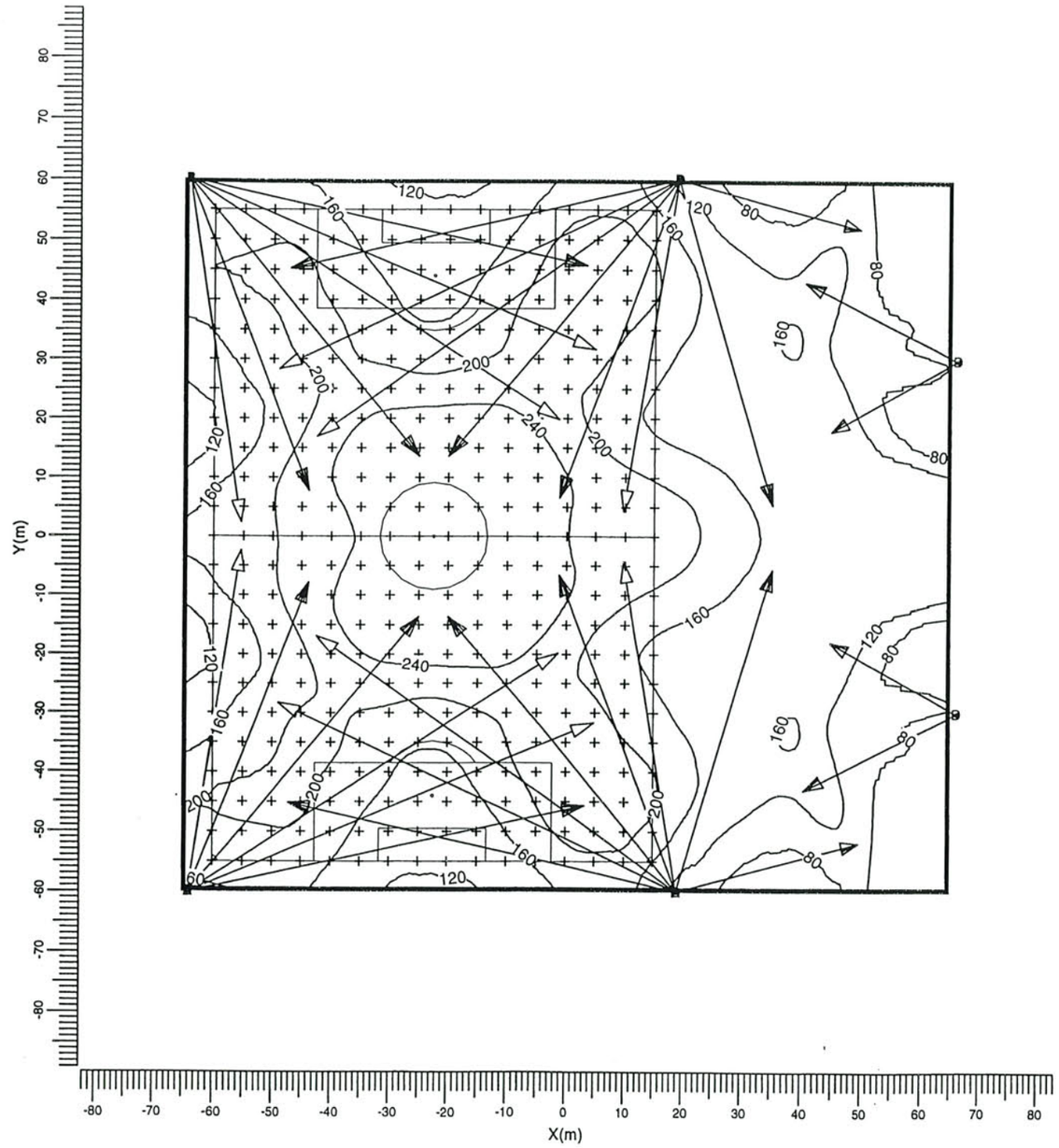

Keskiarvo	Minimi	Maksimi	Projektin alenemakerroin	Mittakaava
189	93	282	0.80	1:1000

Laskentatulokset

Yleis: Valaistusvoimakkuuden tasa-arvokäyrä

Pisteverkko : Yleis Z = 0.00 m
Laskelma : Pinnan valaistusvoimakkuus (luksi)

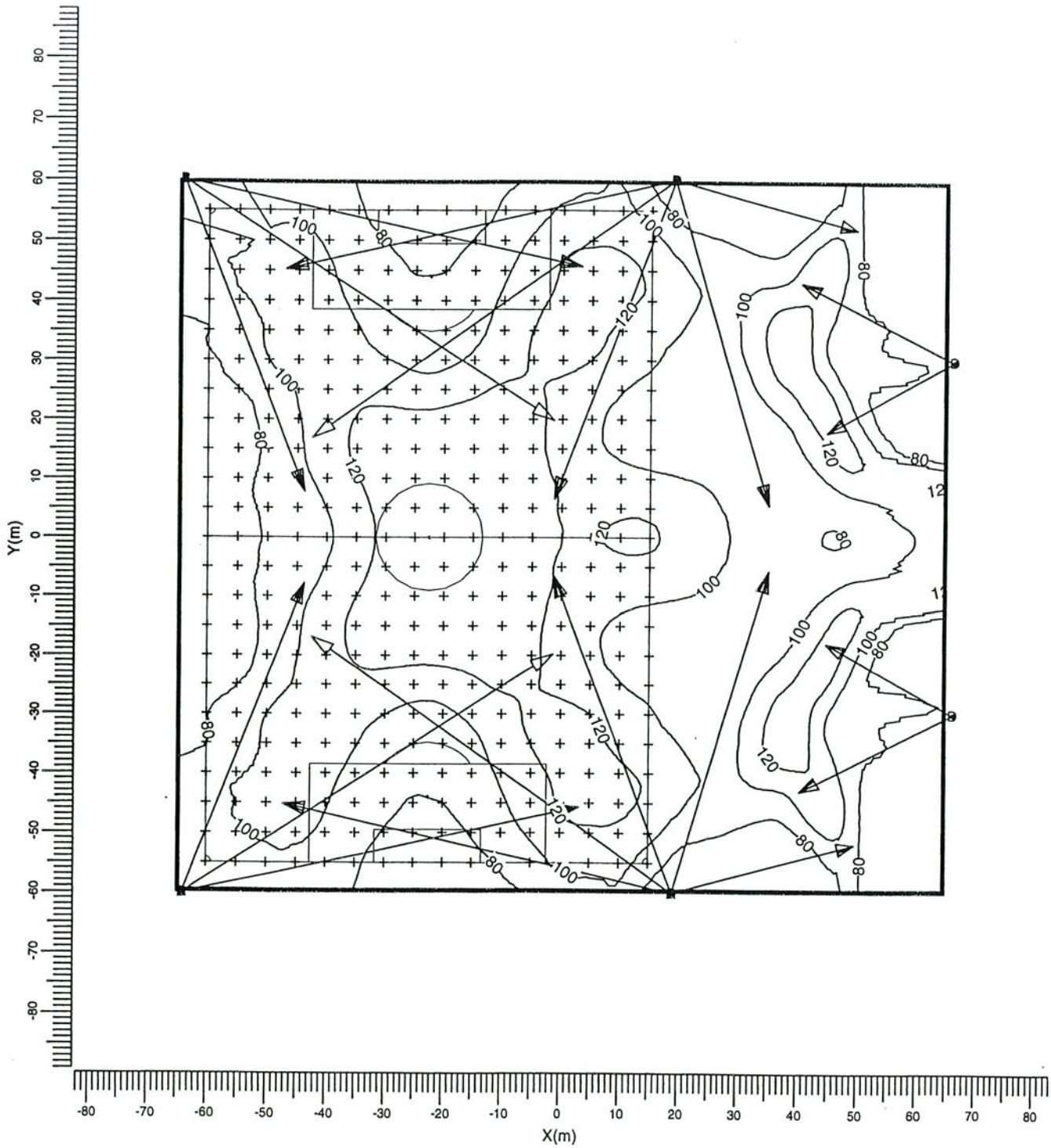

Keskiarvo	Minimi	Maksimi	Projektin alenemakerroin	Mittakaava
107	70	140	0.80	1:1000

Projektikuva ylhäältä

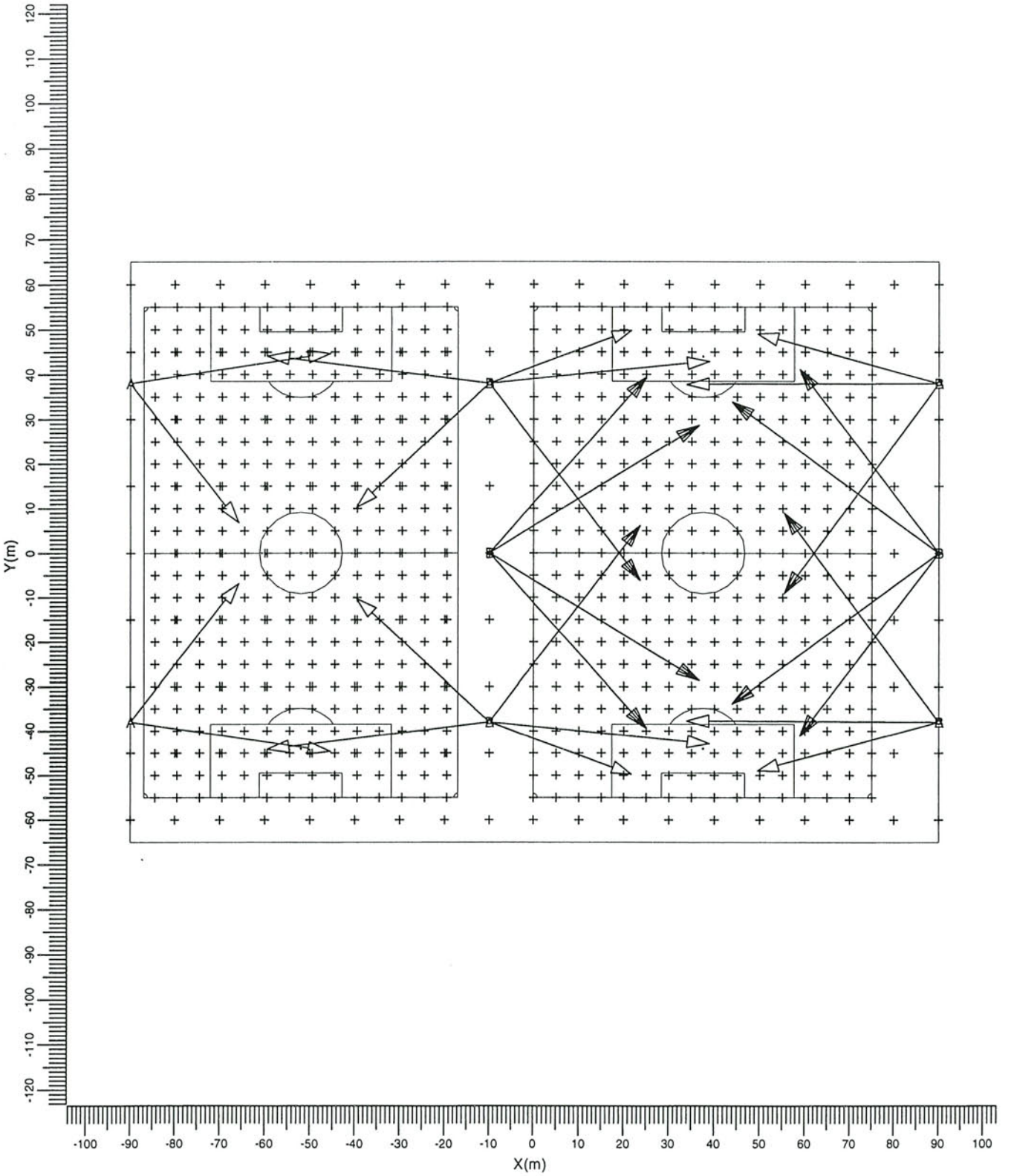

Mittakaava
1:1250

PIIRUSTUSLUETTELO

YLEISSUUNNITELMA	1:1000
ETLÄINEN SUUNNITTELUALUE, YLEISSUUNNITELMA	(A3)
POHJOINEN SUUNNITTELUALUE, YLEISSUUNNITELMA	(A3)
KUNNALLISTEKNINEN YLEISSUUNNITELMA	1:1000
KUNNALLISTEKNINEN YLEISSUUNNITELMA	(A3)
AVO-OJAN JA SADEVESIVIEMÄRIN PITUUSLEIKKAUS	1:1000
AVO-OJAN JA SADEVESIVIEMÄRIN PITUUSLEIKKAUS	(A3)
LEIKKAUKSET	(A3)
YKSITYISKOHTIA YLEISSUUNNITELMASTA	
DET 1: VESIAIHE	1:500
DET 2: LÄNTINEN SISÄÄNTULO	1:500
DET 3: LEIKKIPAIKKA JA KUNTOILUALUE	1:500
VÄRITETTY HAVAINNEKUVA YLEISSUUNNITELMASTA	1:1000
VÄRITETTY HAVAINNEKUVA YLEISSUUNNITELMASTA	(A3)
VALAISTUKSEN YLEISSUUNNITELMA	

LÄHTEET

Helsingin seudun seutukaavat, Vahvistettujen seutukaavojen yhdistelmä, Helsingin seutukaavaliiton julkaisuja A12, Helsinki 1988

HKR – Vuosaaren tukikohta, pihapiirros, Arkkitehtitoimisto Mari Matomäki ja Anders Hedman Oy, Helsinki 2000

Jalkapallohallin asemapiirustusluonnos, Arkkitehtitoimisto Markku Aalto Oy, Helsinki 2000

Liski Matti, Vuosaaren kartanopuisto, Ympäristöhistoriallinen selvitys ja yleissuunnitelma, Helsingin kaupunki, Kaupunkisuunnitteluvirasto, Helsinki 1999

Piilo Terhi, Pohjaveden pilaantumisriskit Helsingissä, Vuosaaren, Kallahden, Tattariharjun ja Vartiokylänlahden pohjavesialueet, Helsingin kaupungin ympäristökeskuksen julkaisuja 9/99, Helsinki 1999

Porslahdentien itäpuolinen alue, Korttelit 54097,54100,54101, Katu-, puisto- ja erityisalueet, Lähiympäristön suunnitteluohje, Helsingin kaupunki, Kaupunkisuunnitteluvirasto, Helsinki 1985

Rakentamistapaohje tärkeälle pohjavesialueelle rakentamisesta, Helsingin kaupunki, Rakennusvalvontavirasto, Helsinki 1999

Vanha Vuosaari, Keskuspuiston ja keskeisten kortteleiden kehittämissuunnitelma, Arkkitehtitoimisto A-Konsultit Oy, Helsingin kaupunki, Kaupunkisuunnitteluvirasto, Rakennusvirasto, Helsingin kaupunkisuunnitteluviraston julkaisuja 7/97, Helsinki 1997

Vuosaari, Liikuntapuiston ja Pelastuslaitoksen sekä Rakennusviraston tukikohdan alue, Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen nro 10570 selostus, Helsingin kaupunki, Kaupunkisuunnitteluvirasto, Kaavoitusosasto, Helsinki 1998

Vuosaari, Virkistysalueselvitys, Helsingin kaupunki, Kaupunkisuunnitteluvirasto, Yleiskaavaosasto, YA:7/88, Helsinki 1988

Vuosaari-Niinisaari osayleiskaavaluonnos, selostus 19.4.1991, Helsingin kaupunki, Helsingin kaupunginkanslia, Helsinki 1991

Vuosaari-Niinisaari osayleiskaava, Osayleiskaavaluonnoksen ympäristövaikutusselvitys, Liikennetekniikka Oy, Helsingin kaupunki, Kaupunkisuunnitteluvirasto, Helsingin kaupunginkanslia, Helsinki 1991

Vuosaaren liikuntapuisto, Helsingin kaupunki, Liikuntavirasto, esirakentamisluonnos GEO 5763, Helsinki 2000

Väyrynen Pirkko, Biologinen tutkimus, Itä- ja Pohjois-Vuosaari, Helsingin kaupunki, Kaupunkisuunnitteluvirasto, YA:11/86, Helsinki 1986